

Zdalo se mu, že ho koušou labutě

Ulicí projela tramvaj a ztratila se v šedi zakaleného rána. Praha se probouzela do pondělní kocoviny, zamotaná v mlze. Rozednívalo se jen pomalu.

Jiří Řehoř vstal a šel do práce.

Vrata se zvolna otevřela. Úřad, kde Jiří pracoval, působil jako babylon pater, chodeb a dveří.

Budova sestávala ze tří křídel: hlavního, východního, západního. Co křídlo, to šest pater. Co patro, to dvě hlavní chodby a další dvě spojovací. Co spojovací chodba, to jeden pár dveří. Co hlavní chodba, to dvakrát pět dveří. Vedle každých z nich byla příšroubovaná cedulka se jménem a titulem zaměstnance. Většinu písmen už ale klienti, unudění čekáním, sloupali.

Jiří pracoval v kanceláři číslo 13b/2 ve východním křídle, třetím patře, levých dveřích druhé spojovací chodby bez štítku. Vlastní jmenovku neměl proto, že zde byl jen dočasně. Dočasně tři roky.

V kanceláři býval sám. On, vysoká regálová stěna vyřazené kartotéky, kterou ještě nikdo nedostal za úkol přestěhovat do skladu, tři židle a dva prázdné pracovní stoly. Když ale toho rána krátce po šesté (velmi krátce) vstoupil do kanceláře (nemohli bychom říct do své kanceláře, neboť jeho nebyla žádným představitelným způsobem), nebyl stůl prázdný ani jeden.

Jiří si pomyslel, že si spletl patro a stoje ve dveřích se zaklonil, aby překontroloval číslo kanceláře. Nepletl se. S pozdravem tedy vešel dál. Žena za jeho stolem se zvedla — Jiří se nadechoval k otázce, proč sedí na jeho místě — rázně se k němu rozešla — raději ustoupil stranou od dveří — hmátla po klice a dveře přibouchla. Nechápatě pozoroval její kývajícím se zebří zadnici. Odkáshal si a ještě jednou pozdravil. Nic. Ženy v kanceláři dál koukaly do obrazovek, jednou rukou míchaly silnou černou kávu a druhou vyřukávaly čísla na klávesnici.

Jiří Řehoř se obrátil a šel na chodbu.

Jediné, co bylo na budově překvapivé, bylo zářivě oranžové lino. Když od něj zvedl oči a šel se vymočít, promítaly se mu do čela bílé mušle oranžové fleky.

Jiří se rozhodl jít za vedoucím svého oddělení. Sídli v západním křídle, čtvrtém patře, předposledních dveřích severnější chodby. Rozhodl se jet výtahem. Čekal na něj několik minut. Rudé světýlko oznamující fakt, že je výtah právě v pohybu, po celou dobu nezhaslo. Rozhodl se jít po schodech. Kolem plula šedá saka. Se slovy omluvy mířil ke dveřím nadřizovaného. Zkontroloval štítek, byl správný, zaklepal, nečekal na vyzvání, se zavřenými očima vstoupil.

„Dobrý den, omlouvám se za vyrušení, ale zdá se, že během mé týdenní nepřítomnosti bylo v kanceláři 13b/2 obsazeno mé pracovní místo. Chtěl bych se proto informovat, jaké kroky mám učinit, abych mohl začít svou pracovní směnu.“

Nikdo neodpověděl.

Otevřel oči.

Místnost byla prázdná. Chyběl jak vedoucí, tak jeho sekretářka. Jiří se posadil na dřevěnou židli vedle dveří. Narovnal se, ruce semknul za opěradlem. Strnule seděl a čekal, až přijde nadřizovaný. Dočkal se až po půlhodině. Vedoucí se sekretářkou kolem něj bez povšimnutí prošli.

„Co ty nové v kartotéce?“ zeptal se vedoucí.

„V pořádku,“ odpověděla sekretářka. Upravila si sukni.

„To jsem rád.“

„Dobrý den,“ řekl Jiří.

„Co je dneska k obědu?“ zeptal se vedoucí.

„Haše,“ odpověděla sekretářka.

„V pořádku.“

„Dobrý den,“ řekl Jiří.

„Co je s tím, který tam byl před nimi?“ zeptal se vedoucí.

„Týden nepřišel,“ odpověděla sekretářka.

„Volali jste mu?“
„Něco blábolil. U podnikového lékaře nebyl. Neschopenku nedodal.“
„Tedy porušení pracovní kázně.“
„Však už taky dostal výpověď.“
„V pořádku.“
„Na shledanou,“ řekl Jiří.

Jiří vyšel z budovy. Co s načatým dnem? Příliš časně na cestu domů. Sešel k řece. Podrážky se dotýkaly studených kamenů nábřeží. Labutě pluly. O těch se mu taky zdálo, ozobávaly mu spánky.

Vzpomínal na předešlé dny pracovní neschopnosti. Byl to divný týden a byl rád, že ho měl za sebou. Když v pondělí přišel ze zaměstnání, necítil se dobře. Místo nohou dva čedičové válce. Ulehl. Zvonilo mu v uších. Volali mu z práce. Řekl, že je nemocný. Několikrát se zvedl, šel se vymočit a napít. Naposledy nechtěně rozbil skleničku. Neměl sílu ji zamést. Nechal střepy na podlaze a vrátil se do peřin. Těžké duchny, povlak tropického dne. Spal. Zdálo se mu, že ho koušou labutě. Cítil zápach jejich peří. Dráždily ho. Zářivě oranžové zobáky.

Na nábřeží byl klid. A zima. Stoupl si těsně nad řeku, ruce za zády. Nádech, výdech. Záblo jej. Bolelo ho dýchat. Byl po nemoci.

Opřel se o zeď.

Byl to pro něj nezvyk jít městem v dopoledních hodinách. Měl rád své město. Bylo zaprášené, špinavé a bezbarvé. Dnes ho křižoval. Kočovník. Nechtěl jít domů. Po týdnu bezmoci byl rád venku, mezi lidmi. Nevšímal si ho. Jejich přítomnost pro něj byla náhle důležitá. Každému se díval do tváře.

Procházel centrem kolem starých chrámů a věží. Zakláněl hlavu, aby zahlédl zlaté špičky ve zlatém slunci. Nedohlédl ale. Viděl jen mokré rohy a smetí v zákoutích. Snoubení čiré historie se špinou kočičích hlav. Jedna z těch toulavých kolem něj prošla. Byla cítit cigaretami.

Jiří se blížil k zastávce tramvaje, kde za normálních okolností vystupoval. Nyní zde byl se čtyřhodinovým předstihem. Trafika s černým americkým nápisem nad červeným pětiúhelníkem a stále stejná prodavačka cigaret s bradavicí schoulenou u levé nosní dírky. Chtěl si, výjimečně, koupit denní tisk. Bába se dloubala v nose. Rozhodl se, že se večer podívá na zprávy.

Některé tváře již znal. Drobná prodavačka Nového prostoru uctivě zdravila těla, která kolem ní procházela. Jiří prošel taky.

Blížil se k malému podchodu. Stále tam klečel. Podvědomě sahal po peněženke. Nebyl den, kdy by mu nepřispěl. Bezdomovec jako vždy klečel na zelené kostkované dece, hlavu skloněnou k zemi (Jiří nikdy neviděl jeho obličej), pravou ruku nataženou a v ní buřinku. Bůh ví, kde ji sehnal. To se dnes na tržnici nekoupí. Pojmenoval si ho „Tau“. Dnes poprvé se bezdomovci chvěla ruka. Mince v klobouku o sebe cinkaly. Jiří zjistil, že peněženku nejspíš zapomněl doma. Tentokrát pan Tau nedostal nic.

Dům, ve kterém měl Jiří svůj mládenecký byt, byl dnes nezvykle rušný. Po schodišti vystoupal kolem plastových květináčů do třetího patra. Dveře jeho bytu byly pootevřené. Chodbičkou prošel do kuchyně.

„Ahoj mami, co tu děláš?“

Stála zády k němu a dívala se z okna. Čelem byla opřena o sklo. Mlčela. Stěží se udržela na nohou. Na lince ležela lopatka se zametenými střepy.

Šel se převléknout do ložnice. Čelem k jeho posteli stáli tři cizí muži. Na ní leželo nehybné Jiřího tělo. Vypadal jako alabastrová socha, jako nabalzamovaný Ježíš.

Muži jeho tělo překryli bílou plachtou.

Z kuchyně se ozval dunivý pád čehosi těžkého.